

Zhrnutie monitoringu elektronických a tlačенých médií v období pred voľbami prezidenta SR

Uverejnené 11. mája 1999

Od februára uskutočňuje MEMO 98 monitoring vybraných elektronických i tlačенých médií, zameraný na sledovanie informácií o kandidátoch na post prezidenta SR a na spôsob, akým sú kandidáti v médiách prezentovaní.

Monitoring zahŕňa hlavné spravodajské relácie STV, TV Markíza, VTV, SRO, Rádia Twist a denníky Nový čas, Pravda, Práca, Slovenská republika a SME.

Celkové výsledky monitoringu poznačil fakt, že jednotliví kandidáti zverejnili svoj záujem kandidovať v rozdielnom časovom období. Vo februári, kedy deklarovala svoj záujem kandidovať M. Vášáryová, mala významnú podporu médií a február bol jej mesiacom v elektronických aj tlačенých médiách. V marci rezonoval v médiách kontroverzný výstup J. Slotu v Kysuckom Novom Meste a aj jeho záujem kandidovať v posledných marcových dňoch. Spomenutý výstup J. Slotu sa odrazil v jeho negatívnom obraze, avšak v tom období ešte J. Slota nebol známy ako prezidentský kandidát. Aprílovou udalosťou, na ktorú reagovali všetky tlačенé aj elektronické médiá, bol vstup V. Mečiara do kampane, čo sa prejavilo v skutočnosti, že V. Mečiar bol v tomto mesiaci najprezentovanejším kandidátom.

Významný časový priestor získali stranícki kandidáti R. Schuster, J. Slota a čiastočne aj V. Mečiar v príspevkoch, ktoré neboli tematicky zamerané na prezidentské voľby, avšak títo kandidáti v nich vystupovali ako zástupcovia svojich strán, primátori, členovia parlamentu atď.

Jednotlivé elektronické médiá pristupovali k prezentácii a informovaniu o prezidentských voľbách rôznym spôsobom.

Spravodajstvo **STV** až do apríla nevenovalo jednotlivým kandidátom výraznejší priestor. Vo februárovom spravodajstve tvoril priestor, ktorý venovala STV kandidátom, asi 5 min. a v marci bol tento priestor menší ako 10 min. Pre porovnanie v TV Markíza tvoril v marci priestor pre kandidátov okolo 30 minút spravodajského času. Ak porovnáme spôsob, akým ostatné monitorované televízie o kandidátoch informovali, prístup STV sa dá nazvať až nadmieru opatrným alebo informačnou blokádou, pričom až v apríli prezentovalo spravodajstvo STV kandidátov obsažnejším spôsobom. V súhrne najviac priestoru mal v spravodajstve STV J. Slota, čo však súvisí s prezentáciou jeho vystúpenia v Kysuckom Novom Meste ešte v období, kedy nebol médiami vnímaný ako kandidát na prezidenta. Niekoľko pozitívnych správ uviedlo STV o občianskych kandidátoch a R. Schusterovi, naopak jediní kandidáti, ktorí boli zobrazení aj negatívne boli J. Slota a V. Mečiar, avšak počet negatívnych správ o týchto kandidátoch nebol v porovnaní s množstvom neutrálnych správ výrazný.

Na rozdiel od STV, informovala **TV Markíza** o kandidátoch zo všetkých monitorovaných televízií najviac. Najmä kandidáti, ktorí jednoznačne deklarovali svoj záujem kandidovať mali v spravodajskej relácii TV Markíza priestor, pričom TV Markíza od februára informovala o občianskych i straníckych kandidátoch. Súhrne najviac priestoru mal v spravodajstve TV Markíza R. Schuster, pričom kandidát SOP bol aj najpozitívnejšie prezentovaným kandidátom. O tomto jave svedčí veľký počet pozitívnych správ o R. Schusterovi ako o kandidátovi koalíčných strán ale aj ako o primátorovi, keď prezentácia Košíc bola v spravodajstve TV Markíza frekventovanou témou. Okrem kandidáta koalície

mali v spravodajstve TV Markíza významný priestor aj občianski kandidáti M. Kováč a M. Vášáryová, ktorých obraz bol neutrálny a pozitívny. Prezentácia stranických kandidátov J. Slotu a V. Mečiara bola skôr negatívna a obaja získali v spravodajstve pomerne veľký priestor, najmä s ohľadom na neskorší dátum ich kandidatúry.

V súvislosti s prezidentskými voľbami rozšírilo MEMO 98 monitoring elektronických médií o **VTV**. Táto televízia podobne ako TV Markíza informovala svojich divákov o prezidentských voľbách obsažne a príspevky s touto tematikou sa v spravodajstve VTV objavovali takmer denne. Snaha o informovanie voličov sa prejavila v prezentácii správ o nových kandidátoch aktuálne po zverejnení ich kandidatúry.

Okrem negatívnej prezentácie J. Slotu v súvislosti s jeho vystúpením v Kysuckom Novom Meste poskytovalo spravodajstvo VTV prevažne neutrálny a vyvážený obraz jednotlivých kandidátov počas celého obdobia monitoringu. Tento jav môže mať príčinu v spôsobe, akým VTV koncipuje spravodajské príspevky o prezidentských kandidátoch, keďže obraz kandidátov je prevažne tvorený vyjadreniami interviewovaných osôb alebo iných subjektov a v menšej miere komentármi spravodajstva VTV. Až na pomerne negatívny obraz J. Slotu, boli všetci ostatní kandidáti prezentovaní v podstate vyvážene.

Najviac priestoru v spravodajskom vysielaní **SRO** získali R. Schuster, V. Mečiar, J. Slota, M. Kováč a M. Vášáryová. Počas celého obdobia monitoringu bol pomerne výrazne prezentovaný kandidát koalície R. Schuster. V marcovom spravodajstve dominoval J. Slota a V. Mečiar získal najviac priestoru v aprílovom vysielaní. R. Schuster bol jediným kandidátom, ktorý bol prezentovaný v pozitívnom svetle a počas celého obdobia monitoringu nezachytili monitori MEMO 98 ani jednu správu, ktorá by vyznievala v neprospech tohto kandidáta. Obraz ostatných kandidátov bol neutrálny, okrem pomerne negatívneho obrazu J. Slotu.

Rádio Twist, rovnako ako SRO, prezentovalo najmä troch stranických kandidátov J. Slotu, R. Schustera, V. Mečiara a občianskych kandidátov M. Vášáryovú, M. Kováča a J. Šveca. Jednoznačne najviac časového priestoru venovalo Rádio Twist vo svojej spravodajskej relácii prezentácii vystúpenia J. Slotu v Kysuckom Novom Meste a informáciám o tejto udalosti. Z celkového časového priestoru, ktorý tvoril počas troch mesiacoch monitoringu 19 min. 42 sek. získal J. Slota v marcovom spravodajstve 15 min. 6 sek., bolo to však ešte v období, kedy nedeclaroval svoju kandidatúru. Napriek tomu, že mal J. Slota v marcovom vysielaní pomerne negatívny obraz, v ostatnom období bol J. Slota prezentovaný aj neutrálne a pozitívne. Čiastočne negatívny obraz mal V. Mečiar spravodajskom vysielaní počas apríla, po oznámení svojho záujmu kandidovať. Avšak aj obraz V. Mečiara tvorilo tiež veľké množstvo neutrálnych a niekoľko pozitívnych správ. Obraz ostatných prezentovaných kandidátov bol pozitívny a neutrálny.

Prezentácia kandidátov v tlačенých médiách bola počas celého obdobia monitoringu stabilná. Podobný charakter obrazu jednotlivých kandidátov prezentovali **Nový čas, Pravda, Práca a SME**. Iba denník **Slovenská republika** prezentoval odlišný obraz o kandidátoch.

Udalosťou číslo jedna v marci bolo vystúpenie J. Slotu Kysuckom Novom Meste. Okrem denníka Slovenská republika venovali ostatné denníky pomerne výrazný priestor tejto udalosti a J. Slota bol v marci najprezentovanejším kandidátom. Značný priestor mal v marci aj V. Mečiar, o ktorom tlačené médiá informovali ešte ako o bývalom predsedovi vlády a v súvislosti s jeho možnou kandidatúrou. Obraz oboch týchto politikov bol negatívny. Iba denník Slovenská republika prezentoval pozitívne informácie o V. Mečiarovi a neutrálne vykreslil J. Slotu.

V apríli si dvaja opoziční kandidáti vymenili miesta a najviac priestoru vo všetkých monitorovaných médiách získal V. Mečiar. Obraz V. Mečiara a J. Slotu bol vo všetkých monitorovaných denníkoch

okrem denníka Slovenská republika negatívny. Ostatní kandidáti boli v denníkoch Nový čas, Pravda, Práca a SME dlhodobo prezentovaní neutrálne. Denník Slovenská republika vykreslil V. Mečiara iba pozitívne a občianski kandidáti boli v tomto denníku prezentovaní negatívne.

MEMO 98 je nezávislá a nadstranícka organizácia, ktorá monitoruje vysielať významných elektronických médií s celoštátnou pôsobnosťou. MEMO 98 realizuje ďalšie projekty súvisiace s právami občanov na získavanie vyvážených a neskreslených informácií. Realizáciou týchto projektov sa chce MEMO 98 aktívne podieľať na procese vytvárania korektného a demokratického mediálneho priestoru na Slovensku.

Výsledky nášho monitoringu sú prístupné na internetovej stránke MEMO 98 na adrese:
<http://www.memo98.sk>

MEMO 98 je čiastočne financované z grantu od Pro MEDIA Slovakia, programu pomoci médiám, ktorý riadi IREX a financuje USAID.